

Krönika dagens ETC den 6 juli 2021

Tänk om krigets resurser kunde läggas på miljön

THEODOR KALLIFATIDES

THEODOR KALLIFATIDES FÖRFATTARE

Det är en het dag på Gotland. Öns ständiga motvind har tagit ledigt. Havet ligger som en padda. Träden vaktar sin skugga utan att röra ett blad.

Så plötsligt hörs det i fjärran ett dovt dundrande som närmar sig ofattbart snabbt. Två stridsplan, antagligen Jas, korsar himmelen som Zeus blixtar och fåglarna, svalorna i synnerhet, börjar flyga omkring som om de sökte skydd. Nyss rådde stillhet och lugn, nu har dagen gått sönder i tusen bitar.

DET PÅGÅR EN militärövning. Myndigheterna har talat om det, vi har varit beredda men jag kan inte låta bli att undra vad dessa övningar gör med oss, på hur mycket koldioxid som släpps ut.

Jag tänker på det helt enkelt därför att vi alla talar om miljön. Lite överdrivet kan man säga att kampen mot föroreningarna har blivit en ny industri med sina plus och minus. Säkert är att föroreningarna måste minska och att de måste minska snabbt. Men under tiden måste vi öva på ett förväntat krig och riskerna för miljön glöms bort, räknas inte, redovisas inte.

JAG HAR INTE för avsikt att diskutera försvarspolitiken. Det är riksdagen som beslutar om den. Men det hindrar inte att jag blir nyfiken på dessa tekniska underverk som korsar himmelen.

Så jag söker information om Jas och finner följande:

”Turbofläktmotor med två rotor och efterbrännkammare. Motorn består av sju moduler. Alla moduler är fullt utbytbara mellan olika motorer.

Motorns längd: 4,04 meter.

Motorns vikt: 1 055 kg.

Bränsleförbrukning med ebk: 4 kg/s.

Bränsleförbrukning utan ebk: 1,2 kg/s.

Bränsle: flygfotogen MC 75, en blandning av fotogen och bensin.

Bränsletankar: 3 000 liter i vingarna och 3 500 liter i extratankar.”

Så beskriver experten Lars Anders Karlberg Jas.

DET TAR TOLV veckor att sätta ihop den och det färdiga planet betingar runt en miljard. Det är en oerhört sofistikerad produkt, det är inte lätt att inte bli imponerad, lite stolt nästan för vad människan kan åstadkomma. Men miljön? Tänk om man hade satsat all denna uppfinningsrikedom, ingenjörskonst och alla resurser på att göra något för miljön.

MEN NEJ, MILJÖN ska räddas med att vi köper ekologiska bananer, som ser ut som andrasortering. Eller liknande åtbörder. Det är i och för sig bra det med, men jag tror att även om man lyckas minska den privata konsumtionen till nära noll räcker det inte mot denna gigantiska produktion av vapen; och ännu mindre mot alla de pågående större och mindre krig och övningar inför ett krig.

Statschefernas bekymrade miner i olika miljökonferenser övertygar inte så länge de inte leder till total nedrustning och stopp på all vapenhandel. De mångordiga deklARATIONERNA låter ihålligt när kriget alltjämt framstår som en lösning. En framgångsrik miljöpolitik kan bara bedrivas utifrån en stark och enveten fredspolitik.

ÄNDÅ FORTSÄTTER MAN hela tiden att förbereda sig för ett krig som inte kommer att lösa några problem, lika lite som alla föregående krig. Hitler förlorade kriget, men nazismen återuppstår runt om i Europa och i resten av världen. Stalin segrade i kriget men hans idéer mer eller mindre försvann. Den fysiska elimineringen av motståndaren förblir en ledande tanke samtidigt som den gång på gång visar sig vara en grov illusion, i synnerhet just nu när det gäller att satsa alla tänkbara resurser för att undvika apokalyptiska miljökatastrofer.

”FÖR ATT VÄNDA solens gång krävs det mycket arbete”, skrev den store grekiske poeten Yannis Ritsos.

För att vända världens gång krävs det ännu mer.